

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Slovenskim deželnozborskim volilcem!

Trdi bojni časi duše domovino slovensko in pred vsem milo našo kranjsko deželo! Še niso povsod polegli peneči valovi, katere so dvignile v duši narodovi zadnje državnozborske volitve in že Vas zopet, možje slovenski, kliče na pozorišče glasneje nego kdaj bojna tromba, že zopet zveni Vam na ušesa žvenket orožja!

In ne za malenkostno stvar! Za gospodarstvo dežele se bo bil to pot boj, kulturna usoda ožje naše domovine se bo odločevala za dolgo dobo šestih let, ali pa morda za — vselej. Usoda kranjske dežele pa je usoda slovenskega naroda! Zategadelj Vas kliče pod svojo visoko vihrajočo zastavo narodnonapredna stranka, Vas vse, ki imate še srce za svobodno domovino in njeno prihodnost!

Možje slovenski! Odveč bi bil vsak poskus opozarjati Vas na nepopisno važnost letošnjih deželnozborskih volitev. Saj nas je rešila te naloge ona nazadnjaška svojat, zoper katero Vam bo 12. in 19. septembra t. l. braniti kulturni poklic naroda slovenskega, ona svojat, ki zdržuje v sebi pešico posvetnih koristolovnih klativitezov in celo tolpo do blaznosti fanatizovanih rimskih hlapcev, ona svojat; katera je v svojem volilnem manifestu z dne 10. t. m. tudi oficijalno zapustila nivô dostojne politične stranke, hoteč s pocestnim blatom najnižjega obrekovanja umazati neožlindrani ščit narodnonapredne stranke!

Previsoko nad to svojatjo stoji naša stranka, da bi se jej bilo treba pred sodiščem razsodne slovenske javnosti braniti zoper blazna obrekovanja, da je oskrunila vse, kar je našemu narodu svetega, da ne pozna ne zvestobe do Boga in ne do naroda, da se je združila s poganskimi framazoni in vsenemškimi veleizdajalci zoper narod slovenski, da izigrava židovski kapita-

lizem zoper ubogega slovenskega obrtnika, da z isto pomočjo hoče zadaviti prostega slovenskega kmetovalca itd.

Ne — previsoko plapolala čista zastava narodnonapredne stranke, da bi jo zamogle dosežati otrovane te pušice javno zaničevanih političnih kridatarjev, ki so dne 1. majnika t. l. izgubili sposobnost zarudeti. O narodnogospodarskih vprašanjih pa ne more polemizovati stranka čistih rok z ljudmi, ki so in bodo na rob propada spravili s svojo gospodarsko organizacijo na tisoče kmetov. Na te ljudi čakajo narodne vislice, na katere jih bo potegnil, če danes ne, pa jutri ogo-ljufani narod sam!

Toda žalostno dejstvo, da so se s to tolpo bratili, vsaj dokler se jej še ni smelo odrekati ime politične stranke, možje, katerim tudi narodnonapredna stranka ni odrekala zasebnega spoštovanja in še žalostnejša resnica, da ti možje tudi po 10. t. m. niso odpovedali tega političnega pobratimstva, sili narodnonapredno stranko v predležeči slovesni odpor.

Ti možje, volilci slovenski, naj Vam bodo v izgled, da so železne verige rimskega klerikalizma trdnjše celo od naravnega čuta poštenja in sramu in da bo trikrat gorje onemu narodu, ki se bo dal ukleniti v te verige. In na Vas, slovenski volilci je, da odvrnete to nevarnost od milega našega naroda! Boj do noža napovejte tudi vi onemu zmaju, ki je opustošil cvetočo Špansko v jezuitsko pustinja in ki se je dne 10. t. m. pokazal slovenskemu svetu v celi svoji nagoti. In nobenih obzirov več do njegovih, četudi neprostopoljnih sužnjev, ki so v zadnjih dnevih zaigrali pravico tudi do osebnega spoštovanja, naj potem gospodarijo v deželni hiši kranjski, ali pa v knezoškofji palači ljubljanski. Zoper gadov pik bilo je še vedno naj-

boljše sredstvo izžiganje rane, četudi na lastnem telesu.

Možje volilci, ne strašite se boja, ki je postal neizogiben. Bog nam je priča, da bi Vam rajši prinašali oljkino vejico, nego bridki meč, toda pod rimski nož narod slovenski vsaj brez boja ne sme! Sicer bi ne bil vreden življenja. In trdna zavest, da mu je sojeno življenje, boljše življenje, nego pod zakrivljeno palico rimskega nasilstva, naj Vas jači in navduši za ta boj. Ako nam je pa sojena smrt, tedaj hočemo umreti vsaj kot možje z orožjem v roki in v senci čiste zastave naše...

Slovenski možje! Ta ideja vodi Vas v boj dne 12. in 19. septembra. „Za stranko? Ne, ne za stranko, temveč za ljudstvo, za narod, za naš in naših potomcev blagor in napredek, za čast in poštenje naroda, za naša sveta načela, za naše trdno neomahljivo prepričanje...“ tako trdi svetohlinski klerikalni manifest, a tako vzkliknite z jasnim čelom tudi Vi. In še to pristavite: Zoper stranko? Ne, zoper idejo, ki je za zdrav narod to, kar za zdravo človeško telo — kuga! Zoper nakano, da bi se prosti narod slovenski na veke vekov usužnjil onim uskokom pravega krščanstva in zakletim sovragom svete duševne svobode, katere je ravnokar z vso pravico črez svoj prag pognal svobodni narod francoski.

One pa, ki Vas bodo, zlorabeč zopet in zopet častno svojo obleko strašili s peklom ter Vam obetali nebesa, one pa spominjajte na besede velikega svobodnjaka, ki je brez rimske pomoči s križem v roki umirajoč prorokoval: „Prišel bo čas, ko bo krščanstvo ubilo klerikalizem!“ — In med tistimi krščanskimi vojščaki hočemo biti tudi mi, slovenski naprednjaki.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1901.

Volilni odbor narodnonapredne stranke.

Politični pregled.

Notranji položaj. Te dni so bili različni ministri pri cesarju v Išli. Govorilo se je o jesenskem zasedanju drž. zbora, glede katerega za vlado nič prav dobro ne kaže.

Dr. Kaizl, voditelj mladočeške stranke, bivši finančni minister je te dni še mlad umrl.

Vojna v južni Afriki. Buri so se zdaj popolnoma potegnili na angleško ozemlje, kjer nadaljujejo vojno z velikim uspehom. 17. t. m. so zavzeli važno mesto Bremersdorp.

Dopisi.

Iz Vipave. Shod na Colu vršil se je dne 15. t. m. popoldne pri zelo veliki udeležbi volilcev iz Cola, Podkraja in Črnega vrha. Predsedoval je shodu gosp. Rovana ml. Na izrecno vabilo udeležil se ga je tudi colski župnik Košir s 4 do 5 svojimi privrženci, in je hotel že pri volitvi predsednika zgago delati, kar so mu pa naši volilci z glasovanjem korenito preprečili.

Na to je prevzel besedo kandidat Božič, ki je pred vsem klerikalce opozoril, naj bodo dostojni, da se jim bode dovolila beseda kolikor bodo hoteli, ker želi on pred volilci čuti očitania klerikalcev in je istotako pred volilci zavračati, ker v cerkvi nimamo besede; saj za razgrajanje imamo tudi mi krepka grla.

V svojem govoru pobijal je gospod kandidat jako srečno klerikalno stranko, in zlasti bojni klic: »Vera je v nevarnosti!« prav bridko ironizoval ter to vprašanje vsestransko volilcem jasno raztolmačil. Župnik Košir hotel mu je sem in tja upadati s svojimi mežnarji v besedo, toda imel je jako nesrečen dan. Kajti čuti je moral iz ust volilcev tako grenkih, da je v strasti tako vskipel, da je jedva še govoril. Na koncu govora pretresali so viharji živio-klici našemu kandidatu Rovaneve prostore, v katerih se je shod vršil.

Na to dobi besedo župnik Košir, ki se je trudil dopovedati nevernim naprednonarodnim volilcem, da je bil Božič slab in nenaroden poslanec, kar je vzbujalo nemalo smeha in primernih opazk. Do viška svoje nesramnosti popel se je pa župnik Košir s svojo izjavo, da ni bil Božič le slab poslanec, nego da je poslanstvo v svojo osebno korist izkoriščal. Pri tem nesramnem osebem žaljenju vzrastel je kandidat Božič in planili so po konci naprednonarodni volilci, in kavalirski župnik Košir preklical je ponižno kakor polit pudel to svojo nesramnost. Ker vemo, s kakimi lažmi in obrekovanji naši kaplani in župniki kandidata Božiča sramote in obrekujejo, pričakujemo, da bode Božič mehko svojo jesensko narav slekel in od župnika Koširja na pravem mestu primerno zadoščenje iskal za najpodlejšo razžalitev, ki se more zoper vestnega poslanca izreči. Tako surovo in brezobrazno se ni menda kmalu kak duhovnik vedel, kakor nedavno še zelo liberalni Košir. Značaj, značaj!

Pri zadnjih besedah svojega govora zbežal je g. župnik Košir, dasi so ga tako g. kandidat kakor volilci zadrževali naj počaka Božičevega odgovora na svoje

uprav neumne napade. Župnik Košir si je bil bržčas v svesti svojih klobasarij, zato se je bal odgovora in zbežal s svojimi somišljeniki, ker se je bal resnice in hotel svoje pristaše v temi ohraniti!

Kljubu temu odgovoril je v njegovi nenavzočnosti g. Božič na vsa Koširjeva očitania in dokazal njihovo plitkost in zlobo.

Po nasvetu gg. Rovana in Kobala bil je gosp. Božič soglasno in navdušeno proglašen kandidatom, dočim so klerikalci z župnikom Koširjem v sosednji gostilni kisle lesnike grizli.

Mi smo pa imeli lep večer, in kakor en mož segli smo si v roke, glasovati in delovati za našega kandidata Božiča, ki bode znal ne le nas vestno zastopati, nego tudi nasproti podivjanemu in posurovelemu župniku svojo osebno čast braniti. — Dne 11. se je vršil na Erzelju sijajen shod, na katerem je bil g. Božič z navdušenjem proglašen za kandidata.

Od sv. Duha na Krškem. Nekaj časa sem sliši se v bližini naše okolice, da se nekako na skrivnem ponuja nek nov kandidat za prihodnjega dežel. poslanca. Večkrat se je že nekje ta mož izrekel, da njemu je priljubljena ravno tako klerikalna stranka, kakor narodna napredna stranka, da bode delal na korist kmetom itd. — Temu gospodu povemo pa mi odločno na oba ušesa takole: Da mi v naših hribih smo drugi Buri, ki držimo skupaj kakor hrvaške svinje, ko volk med nje pride. Čeravno je pretečeno leto pri državnozbornski volitvi naša zastava propadla, naš pogum pa, da rabimo primeru, ki jo je pri lanskih volitvah izrekel nek klerikalec, še ni propadel. Navdani smo vsi z upom, da če se je enkrat naš poskus ponesrečil, bomo repetirali v drugo in v tretje, in če še takrat zgubimo, podučujemo pa že sedaj svoje otroke, da bodo oni priborili to sebi, kar mi že sedaj sebi želimo. To je, da mi potrebujemo moč za vsa poslanska zasedanja, ki bode nam v oči odločno rekel: »Jaz sem mož-kmet v sredini med vami in sem pristaš narodne napredne stranke.« — Le tako odločnost zahtevamo mi. Kdor pa besedo izreka, da mu je vse jedno klerikalec kakor liberallec, takih tihih vod pa mi ne maramo. Ker vemo, da eden dvema gospodoma služiti ne more, kakor Bogu in mamonu.

Odločni svetoduščani.

Z Ostrožnega brda. Na vprašanja v 14. št. »Rodoljuba« sta vendar po 2 mesecih gosp. Juvanc in oče Nadoh v »Slovencu«, kakor onadva pravita, nekaj odgovor nam dala, ali samo za daljne čitatelje. Omenjajo račune podžupanove. Res ste mučili ž njimi županstva in deželni odbor; ali ste kaj iztaknili? Radi bi za en vinar krivice našli, pa ne morete, ali Vaših 400 gld. je šlo v zrak; menda zato, ker so bili pravičniki! Zakaj ne odgovarjate, na kar se vas vpraša? Za resnico ste vi in vaša stranka zmiraj gluhi. Pravita, da smo mi krivi, da ni sv. maš. Ali ste brali gosp. Juvanc pogodbo, ko ste k nam prišli, ali stoji v pogodbi, da če bo pri nas ples, da se pri nas več ne mašuje? Pravita, da mi pohušujemo ljudi zunaj cerkve. Kaj pa vidva že skoraj eno leto pridigujeta eden v cerkvi drugi zunaj? Oče Nadoh zato ima več ugleda, ko ga je javna oblast

obsodila 30 kron plačati. Ali se ne pravi to pohujšanje odobravati, kar sodišče obsodi? Pravita, da nam bo prehitro špeha zmanjkalo. Ali zato se ne bojimo. Saj imajo oče Nadoh žveplo; se že prašiči radi redijo. Kar pa kvasita o ponujani milostni spravi, ali je vama znano pod kakšnimi pogoji? Oče Nadoh je govoril pred celo občino, pa je tudi bežal, da ni odgovora slišal. Kaj tulita o znanih poštenjakih, ko vam oče Nadoh sodišče in druge oblasti vaše tirjatve vse odbijejo, samo pri cerkveni kasi vam gre vse v redu; vsaj naš patron zmiraj molči. Vas gosp. Juvanc je pa že Janez Šenkocov zarubil, ko vam je konja in sedlo vzel. Vidva zdaj bosta nam pomagala, ko iz naše vasi, kjer je približno 150 krav, po 15 litrov mleka na dan, v mlekarno k sv. Mihelu odpošiljati. Ali bo denarja! Vi gosp. Nadoh se sramujete svoje besede preklicati, ali s košem po jajca vas ni sram. To je lepo za tako visokega moža, prvi steber klerikalcev, pa jajca po vasi za farovško bisago pobira. Pa še nekaj bi vas vprašali: čigav je bil tisti janček, ko je vsako leto vaša hčerka ganesla v Košano in zakaj? Koliko ste dali za likof na Barki? To so računi, v katere bi se moralo enkrat pogledati. O podžupanovih računih pravita, da je čas, da so čisti. Kdaj so bili zamotani? Nobenkrat odkar ste vi proč od županstva; pred pa je bila soseska zmiraj dosti dolžna. Mi smo vas vprašali, da nam vaše račune razjasnite, vi ste pa šli tiste pregledovati, kateri so od vseh pristojnih oblasti že potrjeni. Da, da, da oče Nadoh, predno boste kaj pri nas našli, bo treba še dosti tuliti in jajec nabrati; pa tistega blagoslovljenega špeha, predno boste še nas namazali, ali pa žegnanega ognja za ljubezen razdirati. Če pa bi nam radi kaj odgovorili, vaju prosimo, da storita, pa v takšnem listu, katerega naši ljudje beró, pa ne v mračnem »Slovencu«. Vas pozdravljamo!

Sajvestakdo.

Ponikva ob južni železnici.

Naša farovška gospoda nimata sreče s svojimi farani. Liberalci ju ne ubogajo in klerikalci njima oskranjujejo cerkev z nepobožnimi, pohujšljivimi dejanji. Toda kakšen pastir, takšna čreda. Naša duhovna gospoda se oba rada nasrkata vina in kaplan frfra od gostilne do gostilne po noči in po dnevu in pije na božjo čast in faflja svoje neumnosti. Kaj hočejo potem verniki? Posnemajo ga in pijejo ga, saj je pitje po farovski navadi tudi Bogu dopadljivo delo. Ako se potem v cerkvi zavrtijo, vdarijo s peto ob tla in zapojejo: »Le naprej, le naprej, dokler je še vetra keja«, kdo bi jim to zameril. Kakršen gospodar, takšen hlapec. Naši klerikalci si smejo vse dovoliti, ker jim farovška gospoda dajeta potuho s svojim vedenjem in življenjem. Klerikalci so z raznimi Bogu nedopadljivimi deli oskrunili cerkev sv. Ožbolta in v resnici žalili verski čut Bogu vdanih naših župljanov, toda to se njim v farovžu ne bo štel v greh, ker so klerikalci. Bog obvari, da bi bil liberallec v cerkvi plesal, pel in svetnike zasmehoval, vsi tretjeredniki in tretjerednice mu bile pljuvale v obraz in na »konjskem britofu« bi ga pokopali, kadar bi zatisnil oči. Grozna oskrnitev cerkve se je prigodila na Ponikvi pri sv. Ožboltu in žandarmerija ima polne roke dela, da vse poizve, kar jej je pa že otežkočeno, ker je fajmošter

že povabil vse farane skrunitelje cerkve na odgovor in pogovor k sebi v farovž. Razume se, da zločinci vse tajejo, kaj bode neki porekel »cekmeštar« ki je baje točil pivo z župnikovim dovoljenjem, pa brez dovoljenja političnega oblastva? Ali za klerikalce ne veljajo postave? Ti si menda smejo v cerkvi in izven cerkve vse dovoliti. Vsaj tako mislijo farški podrepniki. Naš novi »cekmešter«, znani Kozjetov »strije Tine«, kolovrati pijan po gostilnah okoli in preklinja in se pridruša, da kar treska in grmi, a vzlic temu je pobožen in Bogu, škofu in fajmoštru dopadljiv mož in sme pod »nebo« hoditi. Tako smukavo človeče, kakor je naš »cekmeštar«, ki je mimogrede povedano tudi nepostavno izvoljen cerkvenim ključarjem, naj bi raje sedel doma za pečjo in hvalil Boga, da ga žena ne uhlja, česar včasih prav zasluži. Predzadnjo nedeljo se je ta farovski maček in agent neke židovske zavarovalnice bil v neki gostilni in zabavljaj na napredne kmete in se celo rotil, da jih bo dal pretepsti. Predno se to zgodi, moral bo še nekaj farovškega kruha pojesti in še nekaj kaplanovega vina popiti. Svetujemo temu farovškemu kimovcu, da se drži svojega doma in ne hodi po gostilnah zdražbe delati, sicer ju bode v svoji pijanosti enkrat res skupil. Tudi neki drugi farovski tihotapec bode kmalu izvedel, da mu ni vse dovoljeno in tudi njemu se bode jezik prištucal. Menimo luterskega bahača Kocela. Ta bahač je rekel enkrat, da je na Ponikvi vse njegovo, kar je na levi strani železnice proti Dunaju in da mora tam vse njemu pokorno biti. O ti revše lutersko, o ti žlobudra ponkovska! Mož je menda zato tako ošaben, ker ga pusti žandarmenija pri miru in ga ne moti v izvrševanju njegove zdravniške ali mazaške prakse. Drugod imajo »šintarice«, pri nas pa imamo Kocela, da zdravi ljudi s kušarjevo mastjo, s pasjo maščobo in z raznimi drugimi žavbami in kapljicami. Njegovo ime slovi daleč okrog in iz vseh krajev prihajajo ljudje k njemu po zdravila, toda on zdravi samo klerikalce. Ko se je zatekla enkrat k njemu žena nekega naprednega kmeta, ji je rekel, da za liberalne potepuhe nima zdravila. Za trganje v nogah nima noben zdravnik boljšega pripomočka, kakor naš čudotvorni Kocel. Tako je ozdravil našega župnika nogo, katero si je bil izvrnil v pijanosti in neki drugi ženi blizo farovža je bil tudi dal kušarjeve masti, da si je namazala bolno nogo. Oba je ozdravil, tako se je hvalil sam. Pa še naj kdo reče, da vas Luterje ni srečna, ker ima v svoji sredi kravjega in človeškega dohtarja. Še manj srečna vas pa je v naši fari Jerebinjek. Tukaj so zgorej omenjeni cerkveni oskrunitelji doma in tam kraljuje in vladuje z jezikom stari Pepevnik, ki bode priredil letošnjo jesen »svinjsko dirko« v Jerebinjskem. Dirkale bodejo vse tiste jerebinske svinje, ki so imele žir pri cerkvi sv. Ožbolta. Stari Pepevnik in Haški bodeta razsodnika. Živela svinjska dirka! Vas Jerebinjak pa slovi tudi po svojih dekletih, ki se znajo po farovžu in po cerkvi vrteti. Ni čuda torej, da je organist nad takimi dekleti našel dopajenje. Posebno jedno dekle mu je dopadlo in rad bi jo bil vzel za svojo. Toda on noče kupiti mačka v žaklju in zato je šel popred na ogled. Bilo pa je to ponoči

in ogledoval si je dekle precej dolgo in dobro. Fantje so to zvedeli in obkolili so hišo in peli »Pa zakaj bi jo ne, saj je lušno dekle«. Ob štirih zjutraj so bili po volji fantov ogledi končani in tisti dan je na Ponikvi juternico prav pozno zvonilo in gospod fajmošter niso vedeli zakaj. Sedaj vedo.

Rodoljubi!

Pripravljajte se za deželnozborske volitve.

Vaše geslo bodi: Kmet s kmetom, gospod z gospodom.

Domače in razne novice.

Škofovo volilno pastirsko pismo. Premilostni gospod knezoškof je izdal te dni zopet pastirsko pismo, v katerem prepoveduje napredne časnike in naroča, naj se moli za zmago »krščanskih« kandidatov. Kot verni katoličani mi visoko spoštujemo našega škofa in smo mu v vseh cerkvenih zadevah pokorni in udani. V cerkvenih zadevah ima on govoriti, mi pa ubogati. Časopisi in volitve pa niso cerkvene zadeve, ampak so posvetne zadeve, v katerih mi škofu nismo dolžni nobene pokornosti. Izveličar je rekel; Dajte Bogu kar je božjega, cesarju pa kar je cesarjevega. Kar je škofovega, to mu radi damo, glede volitev in časopisov pa je cesar uredil, da so volitve proste in da sme v časopisih v mejah postave vsaka stranka zastopati svoje nazore. Če se mi držimo prej omenjenega Izveličarjevega nauka, zakaj se ga pa ne drži naš premilostni gospod knezoškof in ne daje cesarju, kar je cesarjevega, to se pravi, zakaj se postavlja nad cesarske postave in si lasti prepovedovati, kar je s cesarsko postavo dovoljeno. Sicer pa moramo premilostnega gospoda kuzoškofa samo obžalovati, da ne najde boljših »krščanskih« mož, kakor so njegovi Šusteršiči in Vencajzi. Priporočati, naj molimo za take može, se nam zdi Boga žaliti, kajti pošten kristijan ne more moliti za zmago slabih ljudi.

Deželnozborske volitve. Klerikalni petelini so v raznih krajih začeli z agitacijo, zato je potrebno, da se tudi naši somišljeniki podvizajo. Delujmo z vsemi močmi, saj bo kmalu boj pri kraju in če zmagamo, potem bo mir v deželi. V soboto je bil shod v Višnji gori, na katerem je govoril dr. Tavčar. Ta znameniti govor prinašamo danes v prilogi. Iz njega se spozna, kakšna sta »krščanska moža« Šusteršič in Vencajz, za katerih zmago naj po škofovem naročilu ljudje **molijo!** Razširjajte ta govor po vseh vaseh, da bo tudi zadnji revež izvedel, kakšne so glave katoliške stranke na Kranjskem! V nedeljo so imeli klerikalci shod v Hrenovicah. Tam so postavili kot kandidata duhovnika Kreka, ki je znan, da zna posebno dobro posle proti gospodarjem šuntati in posestnika Drobniča iz Nove vasi. Če bodo Notranjci volili Kreka, bo delal na to, da smejo dekle in hlapci le 8 ur na dan delati in da jim mora gospodar preskrbeti penzijo. Najprej so

Kreka usiljevali Ribničanom, pa ga ti niso marali, češ, da že tako ni dobiti poslov, kaj bi še bilo, če bi postal poslanec tisti, ki posle šunta naj zahtevajo veliko plače in manj dela. Kar je bilo za Ribničane preslabo, to hočejo vsiliti zavednim Notranjcem!

Lep izgled katoliškega duhovnika.

Piše se nam: Ko smo šli Jernejevo soboto v Mokronog na semenj, nas je šlo obilno število. Ko pridemo na Trebelno ravno pred županovo hišo, zaslišimo zvonček in zagledali smo duhovnika, ki je nesel svete zakramente želečemu bolniku. Mi smo, kakor so nas naši ranjki duhovniki naučili, vsi poklekili in na glas molili, duhovnik pa je šel mimo nas, ko bi bil slep in gluha in ni nam dal blagoslova in nas še celo pogledal ni. Oh, vsi smo se spogledali, ker v naših krajih je navada, da kadar v večji množini ljudje kleče molijo, da jim dá duhovnik blagoslov. Jaz hitro nekega moža vprašam, če je pri vas zmiraj ta navada in mi je povedal, da pred tem župnikom je ni bilo in da je vsak duhovnik dal blagoslov, le ta nam je to lepo navado odpravil. Mogoče je blagoslov zgubil ali ga pa ni fasal.

Umrli je v Ljubljani odločen pristaš napredne narodne stranke Anton Klein, deželni poslanec, podpredsednik obrtne zbornice in obč. svetovalec.

V srednji vasi pri Poljanah je 18. t. m. gorelo. Bržčas je užgala neka ženska.

Potres so dne 17. t. m. čutili v Leskovcu pri Krškem.

Strela je udarila dne 16. t. m. v hlev Andreja Lapajne, posestnika v Idršku v občini Dole. Ubila je tudi jednega vola. Zgorela sta hlev in kozolec, polna sena, žita in gospodarskega orodja. Škoda je cenjena na 8220 kron.

Pet ur v morju. »Naši slogi« pišejo iz malega Lošinja, da sta neki tamošnji kmet in njegov 12letni sin odplula z ladijo na morje. V kanalu pri otoku Čresu ju je zalotil vihar, ki jima je poprej, nego sta mogla spraviti jadro, preobrnil ladijo in ju vrgel v morje. Pograbila sta ladijo, ki pa je bila, na nesrečo, skoro vsa pod morjem. V strahu, da se ladija potopi, sta morala nesrečnika zdaj jeden, zdaj drugi zapuščati isto ter plavati ali držati se na morju, mej tem ko je drugi počival, držé se za ladijo. V tem obupnem položaju sta se nahajala polnih pet ur, dokler ju ni zapazila neka ribiška ladija, ki ju je vsa onemogla privedla na kraj.

Na Črni prsti ponesrečil. Dne 11. t. m. odpravili so se štirje turisti, mej njimi profesor Odörfer iz Požuna, na Črno prst. Prenočili so v Malnerjevi koči in ob polpetih zjutraj prišli na vrh. Kakih 10 minut od vrha je prof. Odörfer trgal pečnice. Nakrat se mu je spodrsnilo in padel je v 300 m globoko brezno.

Pomiloščena morilka. Terezo Holz iz Št. Lenarta, katero je porotno sodišče v Mariboru zaradi umora njene 9letne nezakonske hčere obsodilo na smrt na vešalih, je cesar pomilostil. Najvišje sodišče ji je prisodilo 15 let težke ječe.

Železnica Grobelno-Rogatec do hrvaške meje se bode kmalu začela graditi. Podjetniki so že vložili prošnje za dovolitev gradbe. Železnica se začne graditi še letošnjo jesen in drugo jesen bo izročena prometu.

• Zaradi tatvine „Rodoljuba“ je bil tudi v drugi instanci obsojen posestnik in občinski odbornik Ivan Berglez s Tičevega pri Ponikvi, samo kazen mu je vzklicno sodišče znižalo na 10 K. Kradel je pa le in vsled obsodbe zgubi tudi občinsko odbornišstvo. Ukradel je bil občinskemu slugi več izvodov »Rodoljuba«, katere je imel spravljene v občinski pisarni.

Nesreča v šali. Miha Prah iz Skopice, fara Cerklje, 13 let star fant in Jos. Lužar sta se na večer pod kozolcem v Plettrjih, kjer služita, za šalo premetavala. Miha Prah pade vznak tako nesrečno, da si zlomi tilnik, ter na mestu mrtev obleži. Lužarja ne zadene nobena krivda, ker je fant po nerodnosti odletel na blizo stoječo slamoreznico. — Odkar zidajo Plettrski samostan, je to že druga večja nesreča. Zidalo se bode pa še tri leta.

Potopljen parnik. V Trstu zgrajeni ruski parnik »Mongolija« je delal v sredo poskušnje vožnje v miljskem zalivu. Tu je zadel na parnik »Sebenico«, ki je last družbe »Negri & Comp.« v Šibeniku. Parnik »Mongolija« je s svojim sprednjim koncem zadel od strani v parnik »Sebenico« in se vanj zaril pol metra globoko. »Sebenico« se je potopil. Ponesrečil se ni nihče. Vrednost potopljenega parnika in naloženega blaga znaša 200.000 K. Zavarovalna svota znaša le 80.000 K.

Dvoje nesreč hkratu na železnici. Blizu Račjega pri Mariboru se srečavata dva proti jugu, oziroma proti severu vozeča brzovlaka. Dne 15. avgusta popoldne okoli pol 3. ure je popravljal ondi neki delavec brzovlaka, je delavec zagledal na progi igrajočega se otroka. Hitro je stekel, da reši otroka, a v skrajnem hipu je mogel otroka le še vreči na drugo progo. Ali v tem trenutku je že pridrl vlak ter delavca raztrgal. Toda v tistem hipu je pridrl tudi brzovlak z nasprotni strani ter povozil tudi otroka. Tako sta bila hkratu mrtva dva človeka.

Uboj. V Janišbergu pri Kapeli na Štajerskem je neki fant zagnal na 60-letno posestnico Marijo Žingovič s tako silo nož, da se ji je isti zabodel globoko v prsi, in je žena takoj umrla.

Ofer za pivo, katero so spili tretjerednice in tretjeredniki o priliki žeganja pri sv. Ožboltu, hočeta prirediti fajmošter in kaplan na Ponikvi, ker nista imela dovolj okroglega pod palcem, da bi je bila takoj plačala. Vsaj tako govore nekateri hudobni jeziki. Res pa je, da je jeden teh dveh žegnanih gospodov rekel, da bode denar, ki ga je dal za pivo, že pri ofru nazaj dobil. Kmetje le pridno dajate »ofer«, da bodo tercijalke po žegnanjih pile. Kaplan nima več »pukelbergarja«, da bi z njim babe zalival, zato pa menda potrebuje drobiža za pivo.

Latinski govorijo med seboj. V neki gostilni v Celji sedita v družbi kmeta dva duhovnika in se ž njim prav prijazno pogovarjata, ker sta želela, da bi njima kmet nakupljeno robo zapeljal domov. Kmet odide, gospoda ostaneta sama. Ozreta se malo po gostilni in koj jo vdarita po latinski in se po svoje norčujeta iz kmeta in si pripovedujeta, kako sta se tukaj in kako tam zabavala. Navzoči kmetje so menda mislili, da se gospoda z Bogom

pogovarjata. Reveži so ju z odprtimi ustami poslušali, a vedeli niso, da jih gospoda zasmehujeta. Dobro je, če ima človek latinski jezik za občevalni jezik.

Izgled klerikalnega poštenjaka. V Kaslu na Nemškem so zaprli ravnatelja velikanskega podjetja, ker je izvršil brez števila sleparij in prouzročil škode na milijone. Teremden se je pisal ta slepar. V svoji pisarni je ta cigan imel napravljen napis »Pošten v kupčiji, krščanski v življenju«. Hodil je pridno v cerkev, podpiral vse cerkvene naprave, nosil svoje krščanstvo vedno na jeziku, obenem pa kradel in sleparil kolikor je mogel. Koliko taci ožlindrani poštenjakovi imamo na Kranjskem med klerikalci je obče znano.

Besna morilka. V Tihanyju na Ogrskem je 4letni Josip Matyko zažgal domačo hišo. Ogenj se je razširil tudi na sosednjo hišo Petra Nagyja. Nagyjevka, h kateri je pritekel mali požigalec, je v svoji besnosti zgrabila dečka ter ga vrgla v ogenj. Ljudstvo jo je hotelo ubiti, a zbežala je v kuhinjo ter se oborožila z dolgim nožem. Takrat pa je prihitela mati sežganega dečka. Nagyjevka je planila nanjo ter jo zabodla. Dvojno morilko so odvedli orožniki. Požar je upelnil hišo.

Letovišča za mačke. Taka so zdaj pri Spreennagenu na Nemškem. Letovišče vodita dve dami. Vse je udobno opravljeno za te živalice. Sprejemajo se mačke na hrano, pa tudi bolne v zdravniško oskrbo. Na malem holmcu pri zavodu je mačji mirodvor; krasne cvetlice kitijo telesne ostanke ljubimek starikastih »devic«. Zdaj je v zavodu blizu 100 rejenk, večinoma iz Berolina.

Loterijske srečke.

Gradeo, 17. avgusta.	81, 12, 62, 86, 51.
Brno, 24. julija.	86, 24, 19, 40, 55.
Dunaj, 17. avgusta.	61, 71, 50, 27, 34.
Lino, 10. avgusta.	26, 27, 35, 53, 54.
Praga, 14. avgusta.	90, 28, 42, 52, 25.
Trst, 10. avgusta.	2, 10, 59, 69, 83.

Tržne cene v Ljubljani

17. avgusta 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	17	80	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež,	14	—	Surovo maslo, „	2	—
Ječmen, „	14	—	Jajce, jedno „	—	5
Oves, „	16	—	Mleko, liter „	—	20
Ajda, „	14	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, „	18	—	Telečje „	1	30
Koruza, „	13	—	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	4	60	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec „	1	10
Grah, „	—	50	Golob „	—	40
Fižol „	—	24	Seno, 100 kilo „	5	—
Maslo, kgr.	2	40	Slama, „	4	50
Mast, „	1	50	Drva trda, klfr.	8	—
Špeh svež, „	1	30	„ mehka, „	5	—

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Reell 118“ po anononi pisarni E. Kristoffik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-35)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-8)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Prave kranjske klobase

velike po 18 kr., šunke s kožo in brez kože, kakor tudi brez kosti (Rollschinken) po 90, prešičje glave brez kosti 40, slanina in meso suho po 70, salame po 80 kr. kilo, in drugo pošilja po povzetju

(1421-4) **Janko Ev. Sirc v Kranju.**

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Notarska pisarna

c. kr. notarja Ivana Plantana

nahaja se od 6. avgusta naprej

na Dunajski cesti

v Fröhlichovi hiši št. 11 v pritličji.

Proč s hinavščino iz našega javnega življenja.

Govor dr. Ivana Tavčarja na volilnem shodu v Višnjigori.

Cenjeni gospodje volilci! Upanje smo imeli, kakor je goji še dandanes krški Lapajne, da se bodo dale volitve v deželni zbor mirno in dostojno voditi. Že v zadnjem zasedanju smo se v ta namen pošteno trudili, ker smo hoteli dokazati, da vzlic različnim načelom osebe lahko občujejo po oblikah omikanih mož. Poniževali smo se tako globoko, da smo občevali še celo z osebami, ki svojo častno besedo s tisto hitrostjo in lahkoto povzijejo, kakor povzije lačen voznik suho kranjsko klobaso na svojem potu. Varali smo se! In danes je morda stari Lapajne jedina oseba na Kranjskem, ki hoče deželnozborske volitve brez pohujšanja dognati. Toraj čast temu velikanu!

Naši nasprotniki pa so že pograbili po loparju in »osrednji volilni odbor katoliško-narodne stranke« je dne 10. avgusta priobčil v »Slovencu« tako imenovani volilni manifest, kojega čitanje bi vsem miroljubnim spravljevcem, katere vlačí naša stranka kot balast s sabo, prav toplo priporočal. Ta manifest kaže v vsaki vrsti oholega dra. Šusteršiča, v celoti pa napravlja vtis, kakor da so ga spisali pijani gorjanci. In v istini, pijani gorjanci bi se danes v »znamenju svetega križa« — ti hinavci! — radi polastili naših javnih razmer. Sami sebi dajejo v svojem manifestu največjo slavo. Našemu kmetu, katerega so s svojo gospodarsko organizacijo ogulil do kosti, hočejo biti edini rešitelji. Pač res, rešitelji, ki bi ubogegega kmeta od same ljubezni radi snedli, in snedli bi ga, da ni narodno-napredne stranke, ki trga kmeta iz rok tem požeruhom! Samo oni so posestniki in lastniki vseh idealov — kdo se ne smeja? — nas pa teptajo v nič. Tudi meščanstvo hočejo rešiti, se ve po svoje, da bi je sesali, kakor sesa tele napolneno vime! Kaki osrečevalci mest pa so ti klerikalci, to se je pokazalo pri vaši mali in siromašni Višnjigori. Vaše mestece bilo je od Boga in ljudij zapuščeno in pozabljeno. Nikdo se je ni spominjal, vaše Višnjegore, in videti je bilo, da v siromašni pozabljenosti obtiči do sodnega dne. Ko pa se je ponudila prilika, da dobite sodišče, katero ste že nekdanj imeli, kdo, častiti volilci, bili so tedaj vaši pravi in jedini prijatelji? Bili so to zastopniki naprednih strank v deželnem zboru kranjskem in da ste imeli takrat klerikalnega zastopnika v deželnem zboru, odjedel bi bil Vam sodišče in to prav gotovo! Tega nikar pozabiti! In tudi ne, da Vam klerikalci, če pridejo v deželnem zboru do vlade, sodišče zopet odjedo, samo da postane v Šent Vidu posestvo Ivana P. Ven-

cajza, največjega poštenjaka tega stoletja, dražje in več vredno. Zategadelj volite, Višnjani, zopet naprednega poslanca, ker s tem branite le svoje sodišče, za katerim neprestano zeva široki in globoki Vencajzev želodec, ki komaj čaka, da bi Vam sodišče zopet pohrustal.

Vzlic vsemu temu pa se Vam ponuja katoliško-narodna stranka, kakor se ponuja uš kožuho. Pravijo, da le oni zastopajo vero, ali jaz plačam vse svoje premoženje tistemu, kinam dokaže, da se je zadnjih šest let le jedna sama reč v deželnem zboru sklenila, ki bi našiverina sprotovala. Na dan z dokazi, hinavci! Dalje trdijo, da so oni sami pravi in vzorni katoliki. V tem pogledu je zadnji čas, da se spregovori resna in odkritosrčna beseda. Da bodo pa klerikalni gorjanci to besedo umeli, treba je gorjansko ž njimi govoriti, kakor govore oni v svojem volilnem manifestu. Če je kdo slepar, mu ne bodem rekel, da je baron ali grof. Sveta brezobzirnost je časih najboljše sredstvo, posebno nasproti ljudem, ki razven skrajne arogance družega božjega daru ne premorejo.

Upravičeno se torej vprašamo, kdo so pa ti ljudje, ki so na Kranjskem Boga v zakup vzeli, ki hočejo imeti jedino pravo vero, ki nosijo pod palcem vse ideale, kar jih je še med nami, kdo so prav za prav ti »vzorni« katoliki, ki na nas gledajo s zaničevanjem, kakor je gledal svoj čas vikši far Kajfa na Izveličarja, kdo so torej ti ljudje? Ker se nočejo poskriti v svoje mišje luknje, ker v svoji ničvrednosti lajajo kot psi na verigi na vsakega količkaj čednejše oblečenega, ki pride mimo njih, treba je te osebe bližje si ogledati, da ne bodele mislili, da so res kaki svetniki. Mrčes so in tisti bo opravil prav zares koristno delo, ki bo od tega mrčesa očedil slovenski narod! In tudi veri bo pomagalo, če od nje odtrga te klope, ki so se v njo zagrizli, da kar vse mrgoli. Kdo so torej ti politični kričači, ki, oboroženi z velikimi rožnimi venci, porablajo, kakor berači ob romarskih potih, molitev, da si polnijo ž njo svoje želodce? Kdo so ti vzorni katoliki? Dajmo jih torej na rešeto, te politične velikosnede, ki žro najsmrdljivejše reči, slovenskemu narodu pa se lažejo, kakor da so vzorni, dobro dišeči svetniki!

Oglejmo si najprej glavo! Kršena je ta glava na ime dra. Ivana Šusteršiča. Ali če je kdaj pregovor: riba smrdi pri glavi, resničen, potem je tudi resnično, da smrdi kato-

liško-narodna stranka pri svoji glavi. Kdo pa je ta Šusteršič, ki nosi ljubljanskega škofa v svojem žepu, kdo je to človeče, ki se predrzne blato in žveplo metati na narodno-naprednostranko? Nič drugega kot kup arogance in nesramnosti, za katerima se skriva nevednost, plitvost in površnost. Vse skupaj poškopljeno je z žegnano vodo, alijedro je ostalo kakor je bilo. In to jedro je sleparsko!

V svoji mladosti bil je »vzorni ta katolik« anarhist brez vere in idealov, in največje veselje mu je bilo, pretepavati se z ljubljanskimi policaji, ki so ga — ker je v pijanosti krulil kakor zaklano prase — morali izganjati iz ponočnih beznic. Koliko let pa je od tedaj, kar je dr. Ivan Šusteršič zbiral mlade pijančke v ljubljanski čitalnici okrog sebe, ter upil skoraj večer za večerem: »Tavčar je lómp, Hribar je lómp, to sta dva farška hlapca, dva lómpa!«?

Ali sleparija je šla za njim, kakor gre senca za telesom! Ker se mu ni ljubilo študirati s pomočjo lastnega dela, opeharil je minorite v klostru, ter jim lagal, da čuti v sebi poklic postati menih. Ti revčki so ga pitali kakor kanalčka v kletki, ter mu brezplačno krožili trebušček. Ko pa se je med vednim pitanjem priučil vse potrebno za juridični izpit, je mož plunil v klostersko skledo ter jo popihal v svet pregrešni.

Potem je strašil po Rakeku — priče o tem še žive — ter je Notranjcem razvijal teorijo, da »far in kozel jednako smrdita«. Ako je naš sedanji vzor-katolik v Sebenikarjevi gostilni naletel na duhovnika, pričel je razsajati in upiti: Tu je kak far, ali pa kak kozel tako smrdi! In še jih živi mnogo duhovnikov na Notranjskem, koje je ljubljeneec sedanjega škofa ljubljanskega, dr. Ivan Šusteršič, javno tako insultiral in osramotil. Ali dandanes je svetnik, in angelji že vlečejo stari Elijev voz iz nebeške kolnice, da nam ob svojem času živega Šusteršiča nad oblake popeljejo!

Ali sleparija je šla za njim, kakor gre senca za telesom! Pozneje je našega revnega kmeta goljufaval pri žlindri in umetnih gnojilih. Dunajski parlament pa mu je nato pritislil pečat sramote, pečat sleparstva na čelo, tako, da je prihajal v zbornico, kakor z vodo polit pes. Ali na Kranjskem je še vedno prvi svetnik! Mesto da bi se zaril v kako špranjo, kjer bi ga živ krst ne izvohal, pa kuži zrak naše javnosti, prav kakor bi se ničesar zgodilo ne bilo. V nas, ki nam je

čista roka ponos, pa se zaganja in tuli: Ali hočete voliti za stranko, ki se je v državnem zboru javno zvezala z najhujšimi sovražniki slovenskega naroda in katoliške cerkve: z vsenemško stranko Schönererja in Wolfa, z očitnimi odpadniki katoliške cerkve, z ljudmi, ki delujejo na to, da Avstrija postane podložna nemškemu cesarju.

Te besede pač dokazujejo, da kdor slepari, tudi laže. Sicer pa naj le tuli dr. Ivan Šusteršič: na svojih plečih nosi vžgano znamenje goljufa, kakor hudodelec na galeri. In tega znamenja se več ne otrese, in naj še tako rolo igra pri katoliško-narodni stranki. Da pa more igrati sploh kako rolo, to govori o grozni dekadenci te stranke!

Da bode podoba političnega hajduka popolna, naj končno še omenim, da je dr. Ivan Šusteršič ob priliki Gregoričeve kandidature v občinski svet pod častno besedo javno lagal, zagadelj opravičeno trdim, da bi se takega človeka povsod drugod sramovali in nos bi si tiščali, če bi blizo prihajal!

Taka je glava! Druga glavica je Vencajz. Tega poznate, saj se je silno trudil, da bi vam pozobal sodišče. In tudi ta je v najnovejših časih postal vzoren katolik, in Boga moli z jezikom in želodcem, ker tudi njemu je katoličanstvo špekulacija, in sicer špekulacija najnižje vrste. Ta človek, ki je že od nekdaj svoj značaj spreminjal od minute do minute, pričel je zadnji čas, ker drugače iz umazanih dolgov izlesti ni mogel, svojo pobožnost na funte prodajati. Prodajal jo je v »Vinogradniškem društvu«, in prodaja jo še v zavarovalnici sv. Florijana. Ali kupci so kmalo iztaknili, da sta mož in blago oba skupaj nič vredna. »Vinogradniško društvo« je že zlezlo na kup, sv. Florijana pa spravi Vencajz prav kmalo na kant, in ta svetnik bode na Kranjskem doživel polom, kakor ga še ni doživel ni jeden svetnik nebeškega kraljestva. In vzlic temu je Vencajz vzoren katoličan! Ali po mojem mnenju bi se moral prah, v katerega poklekuje pri procesijah, sramovati, prijemati se njegovih hlač, ker vzorno katoličanstvo pač ne more obstajati v tem, da se pretepava zakonsko ženo, in da se z deklami rode nezakonski otroci. Če je pa moje mnenje napačno, tedaj prosim pouka, kojega naj mi da Anton Bonaventura, škof ljubljanski!

Tretji je dr. Brejec. Mlad, a zelo aroganten človek, ki upa z aroganco prikriti defekte svojega duha. Ali o tem mladeniču raje molčim, dasi nosi tudi njegovo mlado katoličanstvo zelo sumljive znake na sebi. Bil je na tem polju že znaten pogorelec, ali za sedaj mu prizanesimo, ker se morda še poboljša!

Pa vsi ti »vzorni katoliki« imajo ne-

kaj skupnega na sebi. To se je dalo pri vseh opazovati. Ko se jim je približal čas, da si bodo sami morali služiti svoj vsakdanji kruh, tedaj so pričeli brskati po svojem črevesju in brskali so in brskali, dokler niso iztaknili pozabljenega kotička, kjer so po subjektivnem svojem mnenju iztaknili »nad vse vzvišene idealne smotre«, »ljubo katoliško cerkev«, »sveta načela svete vere«, »zvestobo do Boga« — in kako se že vse imenujejo tiste fraze, katere mečejo v oči slovenskemu kmetu.

Ko je Šusteršič odpiral svojo odvetniško pisarno, vrgel je »kozla« in »farja« od sebe, v cerkev je pričel zahajati in cent težko molitveno knjižico je vlačil s sabo; postavljal pa se je na mesto, kjer ga je moralo opaziti vse, in molil je in molil, kakor bi črešnje zobal.

Ko je Vencajz ustvarjal novo odvetniško pisarno, pričel je k procesijam hoditi in javno moliti, da se je kar kadilo. In ravno isto počenja sedaj dr. Brejec. Otvoritve novih advokatskih pisaren provzročujejo prave čudeže na polju spokorjenja, te otvoritve so najboljši mlini za »neskaljeno in najčistejše katol. mišljenje!« »Znamenje svetega križa« je pri nas najboljša reklama za »katoliške« odvetnike. Samo preveč jih bode polagoma, in doživeli bomo še, ko prično sami sebe žreti kakor kače v brologih.

Ti ljudje pa so tako predrzni, da nam upijejo: Proč s pohujšanjem iz našega javnega življenja! Koliko bolj upravičeno pa jim kličemo mi: »Proč s hinavščino iz našega javnega življenja! Dokler bodo sleparji z umazanimi rokami naš narod učili poštenosti, in dokler ga bodo prešestniki učili čistosti, potem ne pridemo do zdravih razmer, potem se nikdar ne zaceli rak-rana, ki zeva na telesu našega slovenskega naroda.

O tem naj bi prav resno premišljal škof ljubljanski. Glavna nesreča naše javnosti je, da je naša sveta vera padla v roke smrdljivim roparskim ticam, ki so jo zanesle v blato svojega nečednega gnezda. Po plenu grabeč frfetajo okrog gospodovih oltarjev ter trgajo ž njih, kar poželi njihov nasitljivi želodec. Katoličanstvo je postalo domena teh smrdljivih roparic, in če spravlja kdo vero v nevarnost, spravljajo jo one. Zasepljena duhovščina pa z veseljem prenaša te nesnažne konkurente pri mizi Gospodovi, ker ne ve ločiti dobrega od grdega. To zadnje postalo je ideal naši slepi duhovščini, katera ne premisli, da bo sama svoj čas plačevala ogromne stroške! Oj, da bi zasedel kak Heraklej stolico svetega Nikolaja, ter iztirjal te grabežljive stimfalide iz Gospodove hiše! Mir, red in sprava bi se kmalo povrnila v deželo, in nauki

svete naše cerkve bi slovenskemu narodu, kakor svetlo solnce zopet obsevali trnjevo pot k napredku in večji omiki!

Kakor iz vsega tega vidite, bije se pri nas boj v resnici za ideale, za poštenost in za nesebičnost v javnem življenju. Bije se tudi boj za pravo Kristovo vero. Ali ideali, poštenost in nesebičnost so na naši strani, in tudi prava Kristova vera je na naši strani, dasi svojega katoličanstva ne nosimo na trg kakor nasprotniki, ki svoje ukradeno katoličanstvo nosijo na trg, kakor nosi na trg stara branjevka suhe svoje češplje! V tem boju odkazana je našim mestom častna naloga, in upam, da se tudi starodavna Višnjagora ne izneveri ti častni svoji nalogi, in to tudi radi hvaležnosti ne, ker ne sme pozabiti, da ji je narodna napredna stranka z največjim naporom in z uporabo vseh sil priborila sodišče.

Dr. Šusteršiču, temu junaku med štirimi stenami, se že nekaj sveti, in zddeva se mu, da bode ob trdih zidovih naših vrlih mest in trgov razbil si vodeno svojo glavo.

Zategadelj grozi in preklinja našo vlado. Moj Bog, z vlado bi ta človek ne bil zadovoljen, in naj bi mu baron Hein sam vsaki dan lastnoročno privezaval jermena na blatnem obuvalu! Ali dotično rohnjenje je podobno plehastemu gromenju v opereti, posebno, ker prihaja od Kalha, kojega moralična kvaliteta je manj vredna od ponarejenega denarja. Nam ne imponuje, in tudi vladi ne bode imponiralo rohnjenje. Naš cesar je še vedno naš Fran Josip, ne pa njega papirnato veličanstvo Ivan Šusteršič — Goljufivi!

Zatorej grozi nam to veličanstvo z — čujte in tresite se! — obstrukcijo v deželnem zboru! Obstrukcija v Ljubljani, na Dunaju pa je proti obstrukciji. Čudna logika je to, ali primerna bedastim možganom dr. Šusteršiča. Pozabi pa ta možicelj na nekaj: da Ljubljana ni mala gorénjska vas. Naj le poskusi s svojo obstrukcijo, pa bode videl, kako moč ima v sebi napredna Ljubljana! In to že samo takrat, če se v nji mobilizuje zgolj deželnozborska galerija, ki bode z gnjilimi jajci v par trenutkih prepodila smešnega Šusteršiča in vse njegove iz deželne zbornice. Če se pa mobilizuje še ulica, no, o tem nočem govoriti! Toliko pa lahko tudi jaz garantujem, da nam žlindrasti dr. Šusteršič z obstrukcijo ne bode preprečil plodonosnega delovanja v deželnem zboru. Če hočejo njegovi kmetje ostati brez vsacega zastopstva v zbornici, nam prav, ali mesta bodo imela svoje zastopnike, in ti zastopniki bodo delali v zbornici, naj je to Šusteršiču všeč, ali ne! In to je kar, sem Vam hotel povedati!